

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **S. D.**, zast. JUDr. Annou Romanovou, advokátkou se sídlem Nám. 5. května 812, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2016, č. j. OAM-685/ZA-ZA02-P17-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 1. 2017, č. j. 29 Az 9/2016 – 65,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně, JUDr. Anně Romanové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti ve výši 4114 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasně podanou kasační stížností brojí žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Napadeným rozsudkem byla zamítnuta stěžovatelčina žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“) a rozhodnuto o nákladech soudního řízení. Žalovaný rozhodl, že stěžovatelce se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku k uplatněným žalobním námitkám zejména uvedl, že stěžovatelka žádala o mezinárodní ochranu až poté, co na zdejším území žila deset let, z toho od roku 2011 bez pobytového oprávnění, čehož si ostatně byla vědoma. O mezinárodní ochranu požádala až poté, kdy jí hrozilo správní vyhoštění. Její žádost proto krajský soud vyhodnotil ve shodě s žalovaným jako zcela účelovou, podanou s cílem legalizace pobytu na území České republiky. Stěžovatelka sama ve správním řízení uváděla, že k vycestování z vlasti byla vedena snahou získat zaměstnání, tedy důvody ekonomickými. Pokud stěžovatelka v řízení před krajským soudem namítala, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu, krajský soud opáčil,

že stěžovatelka sice doložila uzavření manželství s občanem České republiky, neprokázala však, že by jejímu manželovi byl udělen azyl. Domáhala-li se stěžovatelka u krajského soudu zrušení rozhodnutí žalovaného z důvodu, že tento nesprávně vyhodnotil její žádost ve smyslu § 14 zákona o azylu ve vztahu k možnosti udělení tzv. humanitárního azylu, krajský soud tomuto nepřisvědčil, neboť dokumentace stěžovatelčina zdravotního stavu, která byla poskytnuta prvně až krajskému soudu, nebyla v průběhu správního řízení žalovanému k dispozici, byť tento stěžovatelku k doložení jejich tvrzení o zdravotním stavu neúspěšně vyzýval. Krajský soud tudíž naznal, že žalovanému nebylo lze vytknout provedené zhodnocení azylové relevance stěžovatelkou tvrzeného a nedoloženého zdravotního stavu. K tomu krajský soud dodal, že i v případě doložení stěžovatelkou tvrzených zdravotních obtíží v řízení před žalovaným by tyto nezakládaly právo na udělení humanitárního azylu, neboť tyto neustí v ohrožení stěžovatelčina života, ani nejsou tak mimořádné a závažné, aby nemohly být léčeny v zemi stěžovatelčina původu. Krajský soud proto uzavřel, že žalovaný při uplatnění správního uvážení v otázce udělení humanitárního azylu nepřekročil příslušné meze tohoto institutu. K námitce aktuálního ozbrojeného konfliktu na Ukrajině krajský soud konstatoval, že tento nedosahuje intenzity totálního konfliktu a nepředstavuje proto dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu azylově relevantní důvod dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. V řízení před žalovaným bylo osvědčeno, že stěžovatelka pochází z geograficky středové části Ukrajiny, pročež nelze důvodně předpokládat, že by jí hrozilo v případě návratu do vlasti nebezpečí vážné újmy.

Stěžovatelka v kasační stížnosti předně uvádí, že tato svým významem podstatně přesahuje její vlastní zájmy, které spočívají v tom, že má vážné obavy ze svého návratu na Ukrajinu z důvodu tamní bezpečnostní situace za stavu, kdy její zdravotní stav není příznivý a na území České republiky jí poskytuje nepřetržitou péči její manžel, který jí zajišťuje bydlení a další životní potřeby. Na Ukrajině by byla stěžovatelčina situace velmi tíživá kvůli tamní bezpečnostní situaci, nestabilitě a excesivním zákrokům jak ze strany vládních složek, tak ze strany soukromých ozbrojených skupin. Stěžovatelka se dříve nesnažila prokázat, že v zemi jejího původu bývají lidé vystaveni reálnému nebezpečí vážné újmy na životě a zdraví, „*žijí v ohrožení pro znásilnění, utrpené zranění a mnozí byli zmrzačeni*“, neboť dle jejího názoru „*jde o obecně známou skutečnost dle zpravodajských zpráv*.“

Krajský soud dle názoru stěžovatelky zatížil řízení o žalobě podstatnou vadou, když navzdory doložení oddacího listu o uzavření manželství s J. D. dne 30. 9. 2016, z něhož též vyplývá nové příjmení stěžovatelky, tj. „D.“, v záhlaví napadeného rozsudku uvedl její předchozí příjmení „M.“.

Krom toho stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že Česká republika je s ohledem na Úmluvu o právním postavení uprchlíků (srov. sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb., o Úmluvě o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícím se právního postavení uprchlíků – pozn. NSS) povinna poskytnout ochranu i cizincům, kterým hrozí nebezpečí vážné újmy na zdraví a na životě v případě návratu do domovského státu a prožívají strach a obavy z nebezpečí, zejména z ozbrojených a vnitřních konfliktů, z možného pronásledování a zmrzačení. Probíhající ozbrojený konflikt na Ukrajině u stěžovatelky vyvolává obavy a strach z možného pronásledování dle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu spojené s pocitem nebezpečí a nejistoty.

Konečně stěžovatelka namítá, že krajský soud v napadeném rozsudku nepřihlédl ke kvalifikační směrnici. Stěžovatelčiny obavy ohledně hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy na životě, zdraví a na lidské důstojnosti jsou výsledkem jejího přesvědčení a je třeba, aby se státní orgány České republiky vcítily do hypotetické situace stěžovatelky v případě návratu na Ukrajinu, kde by žila bez zajištění potřeb bydlení, bez manžela a za nepříznivého zdravotního stavu

pokračování

v pokročilém věku. Ústavní pořádek České republiky navíc pamatuje na ochranu manželství a rodiny, pročež i z tohoto důvodu je namístě, aby stěžovatelka a její manžel nebyli vzájemně odloučeni.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti hájí závěr krajského soudu o zákonnosti a věcné správnosti svého rozhodnutí. S odkazem na obsah správního spisu uvádí, že se dostatečně zabýval všemi důvody žádosti, které stěžovatelka ve správním řízení uváděla. Jelikož kasační námitky jsou obdobné těm žalobním, odkazuje žalovaný pro účely řízení o kasační stížnosti na své předchozí vyjádření k žalobě. K tomu dodává, že uplatněné kasační námitky jsou nanejvýš obecné. Navíc žalovaný podotýká, že nepřisvědčuje závěru stěžovatelky stran přijatelnosti kasační stížnosti – stěžovatelkou popisované důvody přesahu významu kasační stížnosti nad jejími vlastními zájmy nejsou případné ve smyslu závěrů usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39. Rodinné soužití se svým manželem musí stěžovatelka řešit případně až v intencích zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Pokud jde o kasační námitku nesprávně (neaktuálně) uvedeného příjmení stěžovatelky v záhlaví napadeného rozsudku, nepovažuje žalovaný uvedené pochybení krajského soudu za významné, neboť zde není pochybnost o identitě osoby žalobkyně a daná vada nemohla mít dopad na posouzení důvodnosti stěžovatelčiny žaloby ani na možnost podání kasační stížnosti. Žalovaný se proto domnívá, že je namístě kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout, nebude-li dříve odmítnuta pro nepřijatelnost.

Kasační stížnost je přípustná.

Dle ustanovení § 104a odst. 1 s. ř. s. platí, že „[j]estliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.“ Nejvyšší správní soud z níže uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

Předně je třeba uvést, že typový výčet situací, kdy bude podmínka „podstatného přesahu významu kasační stížnosti nad vlastními zájmy stěžovatele“ zpravidla splněna, poskytl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006 (dostupné též z www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud v tomto svém usnesení shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především

procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud má za to, že stížní argumentace při konfrontaci s výše citovanými typovými situacemi nedostačuje k přijetí kladného závěru o přijatelnosti této kasační stížnosti. Pokud jde o azylovou relevanci ozbrojeného konfliktu ve východní části Ukrajiny, existuje k tomuto bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu, ze které jednoznačně plyne, že i v případě, kdy žadatel o mezinárodní ochranu pochází z oblasti přímo tímto konfliktem zasážené (tj. zejména Luhanská a Doněcká oblast), lze potenciální nebezpečí z tohoto plynoucí řešit prostředky vnitrostátního přesídlení (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 - 28, ze dne 10. 12. 2015, č. j. 8 Azs 131/2015 - 24, či ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 - 23). Stěžovatelka přitom ani netvrdila, že by z konfliktem zasážených oblastí pocházela. K podmínkám udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud v minulosti také již opakovaně vyjádřil (viz např. rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48) stejně jako k podmínkám udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (srov. např. rozsudek ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 - 79), přičemž jeho konstantní judikatura je založena na závěru, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany nemohou být ekonomické důvody (viz např. rozsudky ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, či ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65). Pokud jde o uzavření manželství mezi stěžovatelkou a J. D., pak Nejvyšší správní soud zcela přisvědčuje krajskému soudu v tom, že tato skutečnost sama o sobě nemůže být dostatečným důvodem k udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny, což je zřejmé již ze samotné textace ustanovení § 14b odst. 1 zákona o azylu. Ustanovení § 14b zákona o azylu sice pamatuje na situace, kdy by neudělení mezinárodní ochrany (byť toliko formou doplňkové ochrany) mohlo v konečném důsledku vést k zásahu do rodinného života žadatele, nicméně udělení doplňkové ochrany je (těž z logiky věci) na místě pouze tehdy, byla-li doplňková ochrana Českou republikou již udělena (a to navíc za trvání manželství dle § 14b odst. 3 zákona o azylu) manželu žadatele. V ostatních případech je adekvátní zhodnocení eventuálního zásahu do rodinného života cizince až v příslušném řízení podle zákona o pobytu cizinců, v čemž lze zcela přisvědčit žalovanému. Pokud pak stěžovatelka namítala pochybení krajského soudu v uvedení jejího dřívějšího příjmení v záhlaví napadeného rozsudku, nemůže se zjevně v tomto případě jednat o hrubé procesní pochybení, které by mohlo mít dopad do právní sféry stěžovatelky (to stěžovatelka ostatně ani žádným konkrétním způsobem netvrdí). Odkaz stěžovatelky na Úmluvu o právním postavení uprchlíků je zcela obecný a stěží na něj lze jakkoli reagovat. Nadto lze obecně podotknout, že mezinárodněprávní závazek *non-refoulement* je dostatečně reflektován i zákonem o azylu a příslušnou judikaturou tento zákon vykládající. Daná námitka je tudíž ve své míře obecnosti duplicitní a stěží může založit přijatelnost kasační stížnosti. Obdobnou mírou obecnosti se pak vyznačuje i stěžovatelčin odkaz na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (tj. stěžovatelkou zmiňovaná „kvalifikační směrnice“).

Ze všech výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem nepřesahuje podstatně vlastní zájmy stěžovatelky ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., pročež je třeba ji dle tohoto zákonného ustanovení odmítnout pro nepřijatelnost.

Závěrem Nejvyšší správní soud podotýká, že o stěžovatelčině návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nerozhodoval, neboť v nynější věci plyne odkladný účinek

pokračování

kasační stížnosti již z ustanovení § 32 odst. 5 ve spojení s § 32 odst. 2 zákona o azylu, tj. z právní úpravy obsahující pravidlo speciální ve vztahu k obecnému ustanovení § 107 odst. 1 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud dle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. Kasační stížnost byla odmítnuta, žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Usnesením krajského soudu ze dne 26. 2. 2016, č. j. 29 Az 9/2016 – 11, byla stěžovatelce (jakožto žalobkyni) ustanovena zástupkyní JUDr. Anna Romanová, advokátka. S ohledem na § 35 odst. 8 s. ř. s. zastupuje krajským soudem ustanovený zástupce, jde-li o advokáta, účastníka řízení i v řízení o kasační stížnosti, přičemž stejně jako v řízení o žalobě i v řízení o kasační stížnosti platí náklady tohoto zastoupení stát. Ustanovené zástupkyni tudíž náleží za zastupování stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti odměna a paušální náhrada hotových výdajů za jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, tj. za písemné podání ve věci samé (kasační stížnost). Výše odměny za úkon je stanovena § 7 bodem 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu částkou 3100 Kč. Výše paušální náhrady hotových výdajů advokáta je stanovena § 13 odst. 3 advokátního tarifu částkou 300 Kč na úkon právní služby. Ustanovené zástupkyni tedy náleží za zastupování stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti částka 3400Kč, zvýšená o částku daně z přidané hodnoty ve výši 714 Kč, celkem tedy 4114 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Odměnu a náhradu hotových výdajů za zástupkyní stěžovatelky účtovaný úkon právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu Nejvyšší správní soud nepřiznal, neboť tyto jí byly přiznány již usnesením krajského soudu ze dne 7. 2. 2017, č. j. 29 Az 9/2016 – 72.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. května 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu